

III FILAR STRATEGII SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ LOTOS

BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE = ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESOWA

zadanie = tworzenie wartości ekonomicznych

zarządzanie ryzykiem, kapitał intelektualny, udziały w rynku, wartość marki, reputacja

Misją Grupy LOTOS jest m.in. innowacyjny rozwój, który musi być zgodny z polityką bezpieczeństwa w sektorze energii. Umieszczenie tego elementu w tak kluczowej dla Spółki deklaracji, jak jej misja, wskazuje jednoznacznie na znaczenie, jakie się mu przypisuje, na wagę tego zagadnienia w codziennych działaniach przedsiębiorstwa, a także całej Grupy Kapitałowej. Należy zauważyć, że obecnie pod pojęciem „bezpieczeństwa energetycznego” Spółka rozumie bezpieczeństwo w sektorze energii, co oznacza całokształt spraw związanych z wytwarzaniem surowców do jej pozyskania, jak i samych mediów (paliwa konwencjonalne i niekonwencjonalne, w tym paliwa kopalne, jak węgiel, gaz, energia elektryczna, jądrowa, ciepło itp.).

Zobrazowaniu podejścia Grupy LOTOS do problematyki bezpieczeństwa energetycznego, służą następujące elementy:

- **Wydobycie ropy naftowej (upstream).** Grupa LOTOS od wielu lat konsekwentnie realizuje program pionowej integracji Grupy Kapitałowej. Celem jest konsumowanie marży na każdym etapie – od wydobycia surowca (ropa naftowa) po dystrybucję produktów na poszczególnych rynkach. Naturalną konsekwencją takiej koncepcji rozwojowej była strategia maksymalizacji wydobycia ropy naftowej na Bałtyku (działalność LOTOS Petrobaltic) i szukanie dalszych możliwości rozwoju na innych akwenach, a także na lądzie (Litwa). Skutkiem jest utworzenie LOTOS Exploration and Production Norge, spółki zależnej LOTOS Petrobaltic, która w drugiej połowie 2010 r. rozpocznie produkcję ze złoża Yme, a ponadto jest właścicielem (na różnym poziomie udziału procentowego) dziewięciu innych koncesji na Szelfie Norweskim. W obrębie zainteresowania Grupy LOTOS pozostają również inne regiony świata, które są systematycznie monitorowane pod kątem możliwości rozwojowych (np. rejon Morza Kaspijskiego).
- Rozwój w kierunku upstream, oprócz zapewnienia Polsce bezpieczeństwa w dziedzinie dostaw strategicznego surowca, jakim jest ropa,

stanowi przede wszystkim przedsięwzięcie biznesowe. Ocenia się, że ceny ropy w najbliższych 10–20 latach będą utrzymywały się w przedziale 70–100 USD za baryłkę (prognoza OPEC), co gwarantuje opłacalność wydobycia. Również wszystkie prognozy dotyczące struktury zużycia nośników energii, oprócz rosnącej roli paliw odnawialnych i niekonwencjonalnych, jednoznacznie wskazują na ropę, jako główny surowiec co najmniej do roku 2030 (OPEC, IEA).

- Obecnie Grupa LOTOS jest zaopatrywana głównie w surowiec rosyjski. Jest to spowodowane opłacalnością takiego działania (ropa rosyjska pozostaje tańsza w stosunku do ropy z dostaw morskich), zaś ekonomia, wobec faktu notowania Spółki na GPW w Warszawie, musi być i jest głównym czynnikiem, na jaki zwracają uwagę akcjonariusze. Jednocześnie, realizując swoją misję, koncern kupował ładunki spotowe (pojedyncze) różnych gatunków ropy naftowej z dostawami drogą morską, celem zbudowania portfolio dostępnych surowców i zbadania struktury uzysków pochodzących z ich przerobu. Oznacza to, że w przypadku zmiany trendu ekonomicznego (np. ropa rosyjska droższa od ropy z dostaw morskich, zanik tzw. dyferencjału) Grupa LOTOS będzie gotowa do zakupów surowca z innych kierunków niż rosyjski, bez zachwiania płynnością produkcji paliw i gwałtownej zmiany struktury uzysków.
- **Rozbudowa rafinerii – Program 10+.** Program rozwoju rafinerii powstał w wyniku gruntownych analiz rynkowych. Wskazały one jednoznacznie, że tak jak w całej Europie, tak i w Polsce, ujawnia się trend tzw. dieselizacji, co oznacza przechodzenie z samochodów o napędzie benzynowym na coraz powszechniejsze stosowanie napędu silnikami Diesla. Dodatkowo uwidocznił się, sięgający 30% popytu, deficyt w produkcji oleju napędowego (ON) przez polskie rafinerie. Rozbudowa rafinerii Grupy LOTOS w Gdańsku służy zwiększeniu przerobu ropy – wobec rosnącej w Polsce konsumpcji, oraz zwiększeniu udziału w ogólnej puli produktów destylatów średnich, ze szczególnym uwzględnieniem ON. Należy podkreślić, że uruchomienie finansowania Programu 10+ (konsorcjum 18 banków) było poprzedzone gruntownym zrecenzowaniem przez renomowanych doradców sektora naftowego (Wood MacKenzie) wszystkich prognoz Spółki dotyczących rozwoju rynku paliw w Polsce. Test ten wypadł dla Grupy LOTOS pozytywnie. Biorąc pod uwagę 2009 r. należy podkreślić, że ogólne spowolnienie rozwoju koniunktury w Polsce nie dotknęło konsumpcji paliw, jak miało to miejsce w 15 krajach tzw. starej Unii Europejskiej. Wiele wskazuje na to, że w 2010 r. popyt w dalszym ciągu będzie wzrastał.
- **Rynek.** Grupa LOTOS, jako zorientowany rynkowo, pionowo zintegrowany koncern naftowy, planowanie swoich działań opiera na analizie rynkowej. Oznacza to podejmowanie takich przedsięwzięć, które w optymalny możliwy sposób zaspokajają potrzeby rynku przy jednoczesnym zapewnieniu firmie maksymalnego możliwego zysku. Efektem takiego planowania jest sprowadzanie znaczących wolumenów (zwłaszcza ON) z zagranicy, celem zbilansowania rynku (pokrycia deficytu konsumpcji wynikającego ze zbyt małej, rodzimej produkcji tego asortymentu) – w ten sposób sprzedaż Grupy LOTOS znacznie przekracza jej własną produkcję. Ilości te będą stopniowo zastępowane przez produkcję rafinerii w Gdańsku. Zwiększenie produkcji w kraju spowoduje automatycznie spadek poziomu zależności od dostaw z zagranicy, co oznacza wzrost poziomu bezpieczeństwa energetycznego (uniezależnienie się od dostaw zewnętrznych).

- **Logistyka.** Prawidłowe funkcjonowanie rynku paliw, a więc jego bezpieczeństwo, zależy również od powiązań logistycznych. Tą dziedziną w Polsce zajmują się wyspecjalizowane przedsiębiorstwa z grupy PERN: PERN Przyjaźń SA, Operator Logistyczny Paliw Płynnych (OLPP) oraz Naftoport. Logistyka nie jest podstawową działalnością Grupy LOTOS, jednak ma dla jej działań znaczenie fundamentalne. Stąd ścisła współpraca z wymienionymi podmiotami, ale również inicjatywy wychodzące ze strony samej Spółki. Do takich można zaliczyć budowy (ługowania) kawern solnych w regionie pomorskim. Polska, w szczególności w rejonie Pomorza, jest szczególnie bogata w struktury geologiczne nadające się do utworzenia podziemnych magazynów na ropę i niektóre paliwa w postaci kawern solnych (powstałych w wyniku ługowania pokładów soli). Strategiczna lokalizacja – bliskość Naftoportu oraz Rurociągu Północnego (łączącego rurociąg Przyjaźń z Naftoportem w Gdańsku), jak i rafinerii w Gdańsku powoduje, że takie magazyny mogłyby służyć jako strategiczne centrum logistyczne nie tylko Polsce, ale innym krajom regionu (Skandynawia, kraje bałtyckie, Niemcy) czy sojuszom (NATO). Dodatkowo, w przypadku realizacji rurociągu Odessa – Brody – Gdańsk, kawerny pełniłyby rolę magazynów buforowych. Grupa LOTOS podjęła inicjatywę przeprowadzenia projektu utworzenia kawern solnych w rejonie pomorskim, jednak nie jest w stanie go zrealizować bez akceptacji ze strony polskiego rządu.